

Presentasjon av

Restaurering av Tjernsmyrtjern (med «Tjernsmyrtjern Light»)

En presentasjon for Bærum Kommune
1. mars 2023

Terje Bøhler
Bærum Elveforum
www.baerumelv.no

Følg/lik våre FB-sider «Bærum Elveforum»

Elvevenner og elvegrupper

Bærum Elveforum har rundt 400 «elvevenner» (ikke-betalende medlemmer). I tillegg har vi mange elvegrupper som er sterkt knyttet til Bærum Elveforum. Disse driver frivillig arbeide av ulik karakter.

- Lysakervassdragets Venner
- Øverlandsvassdragets Venner
- Engervannets Venner
- Mølladammen Restaureringsprosjekt
- Skallumdammens Venner
- Jarmyras Venner

Elvevenner og elvegrupper

Kantsoner (naturlige vegetasjonssoner)

Oppsummert

Tilstrekkelig brede soner med naturlig vegetasjon
må etableres (der slike ikke finnes)

De elve- og bekkenære åkerarealene er i dag for viktige til at de skal jordbearbeides. Med avrenningsproblematikk (Oslofjorden), arealutbygging og fokus på (tap av) naturmangfold må arealene forbeholdes:

- Absorpsjon av næringsstoffer (N/P) og hindring av jordpartikkelavrenning
 - Nærturområder (kortreist, miljøvennlig, etablere smale stier - Vassdragsleder)
 - Biologiske oaser (ivaretagelse av naturmangfold, robuste økosystemer)
-
- Liten kostnad for gårdbruker (liten andel av produksjonsareal)
 - Stor gevinst for naturmiljø, nærfriluftsliv (Vassdragsleder), folkehelse og privat-/samfunnsøkonomi (reduserer flomskader)

Nærturområder - Vassdragsleder

Nærturområder - Vassdragsleder

Vassdragsleden Øverlandselva

Godt sti- og turveinett langs Øverlandselva, supplert med turbrosjyre, informasjonsskilt og hvile- og sittebenker.

Nærturområder - Vassdragsleder

Etablere Vassdragsleden Isielva, Vassdragsleden Lomma ,...

Opplevelser langs ...

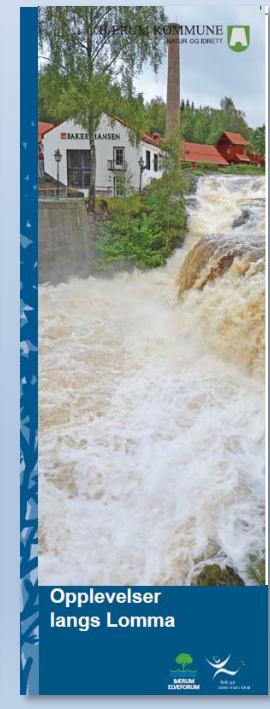
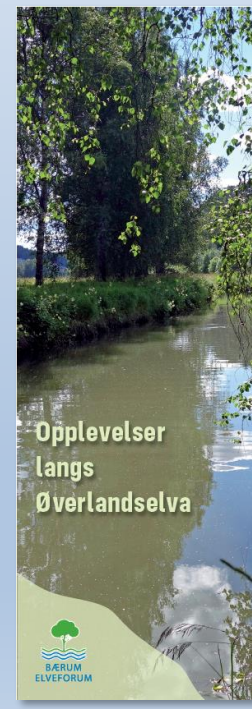
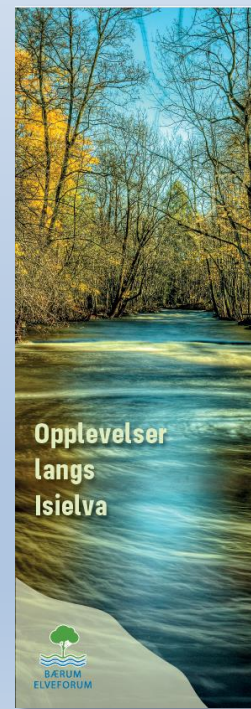
Lysakerelva: <https://tinyurl.com/zw6s4weu>

Isielva: <https://tinyurl.com/y5mca3y3>

Øverlandselva: <https://tinyurl.com/ws7l8h5>

Lomma: <https://tinyurl.com/u7upbf8>

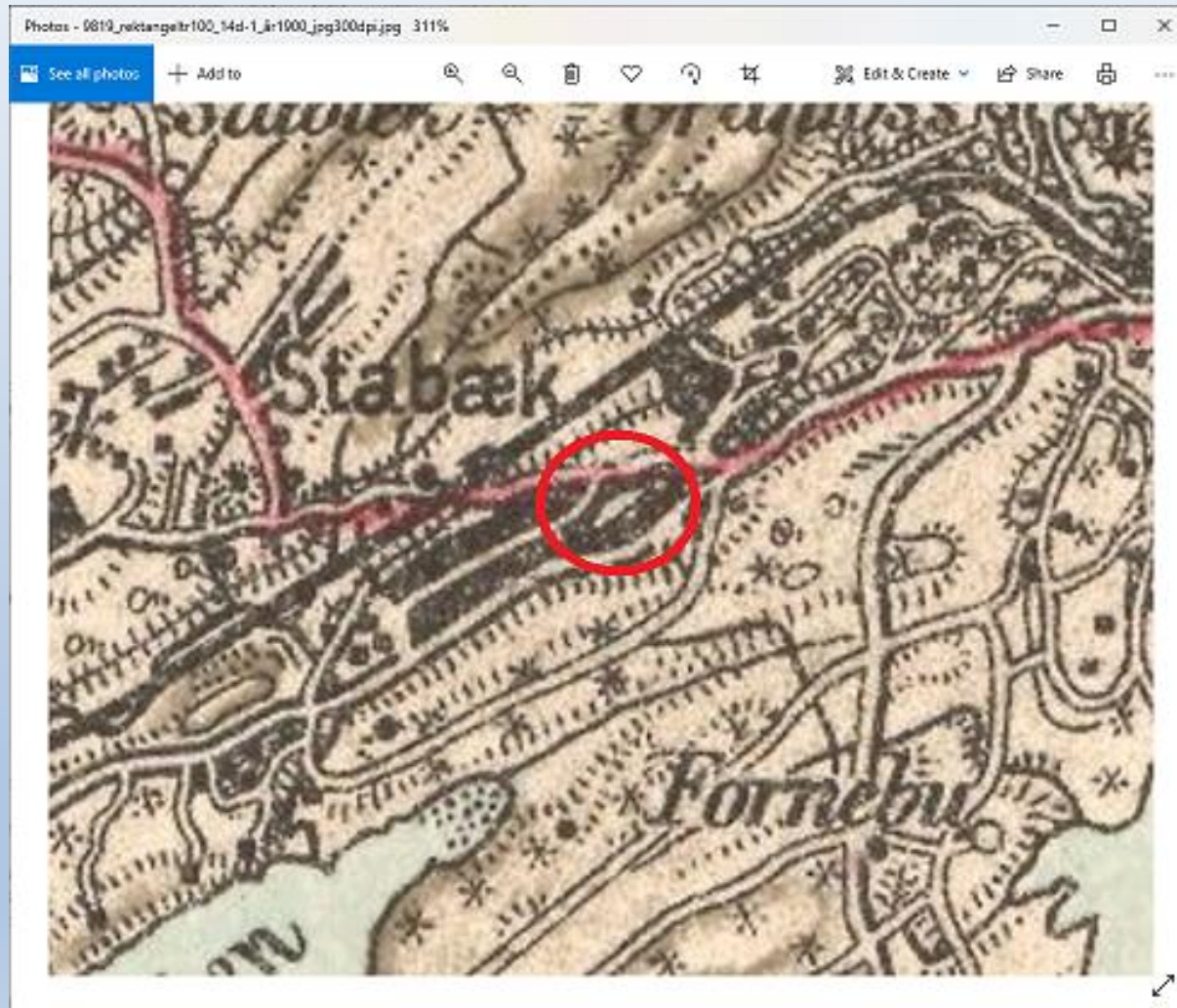
Gratis, fås på alle Bærums biblioteker.

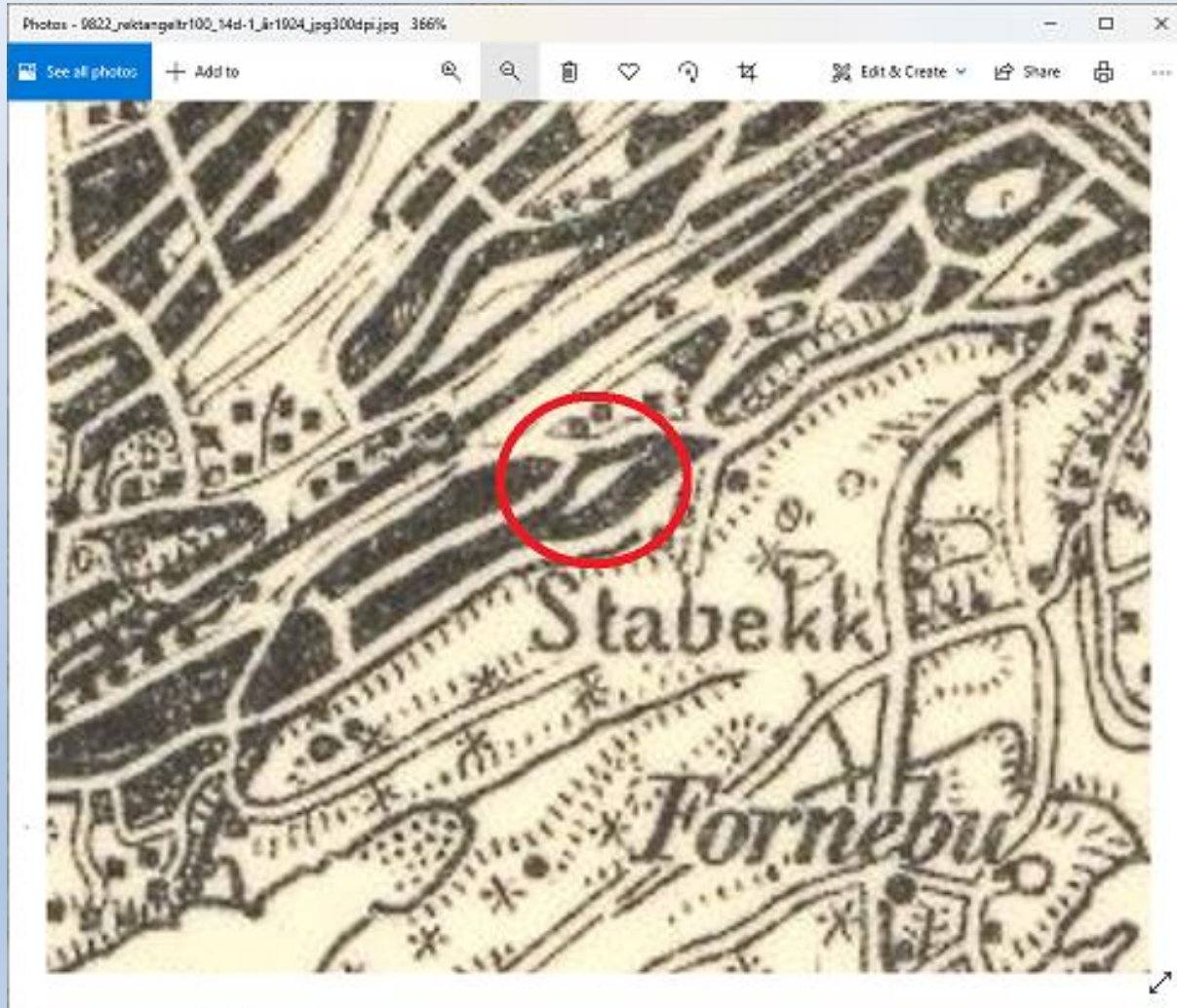
Biologiske «oaser»

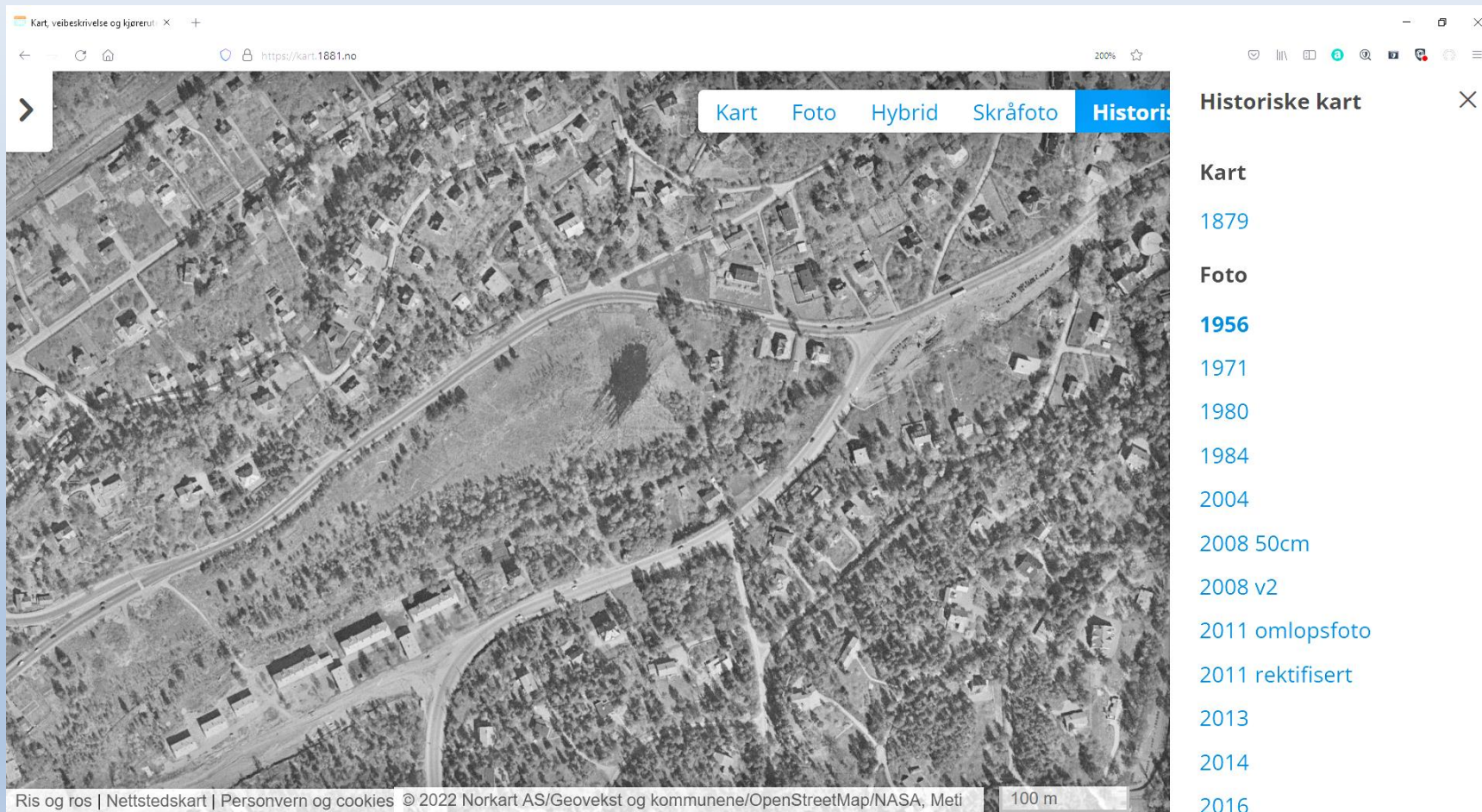
Tjernsmyrtjern anno 1900

Tjernsmyrtjern anno 1924

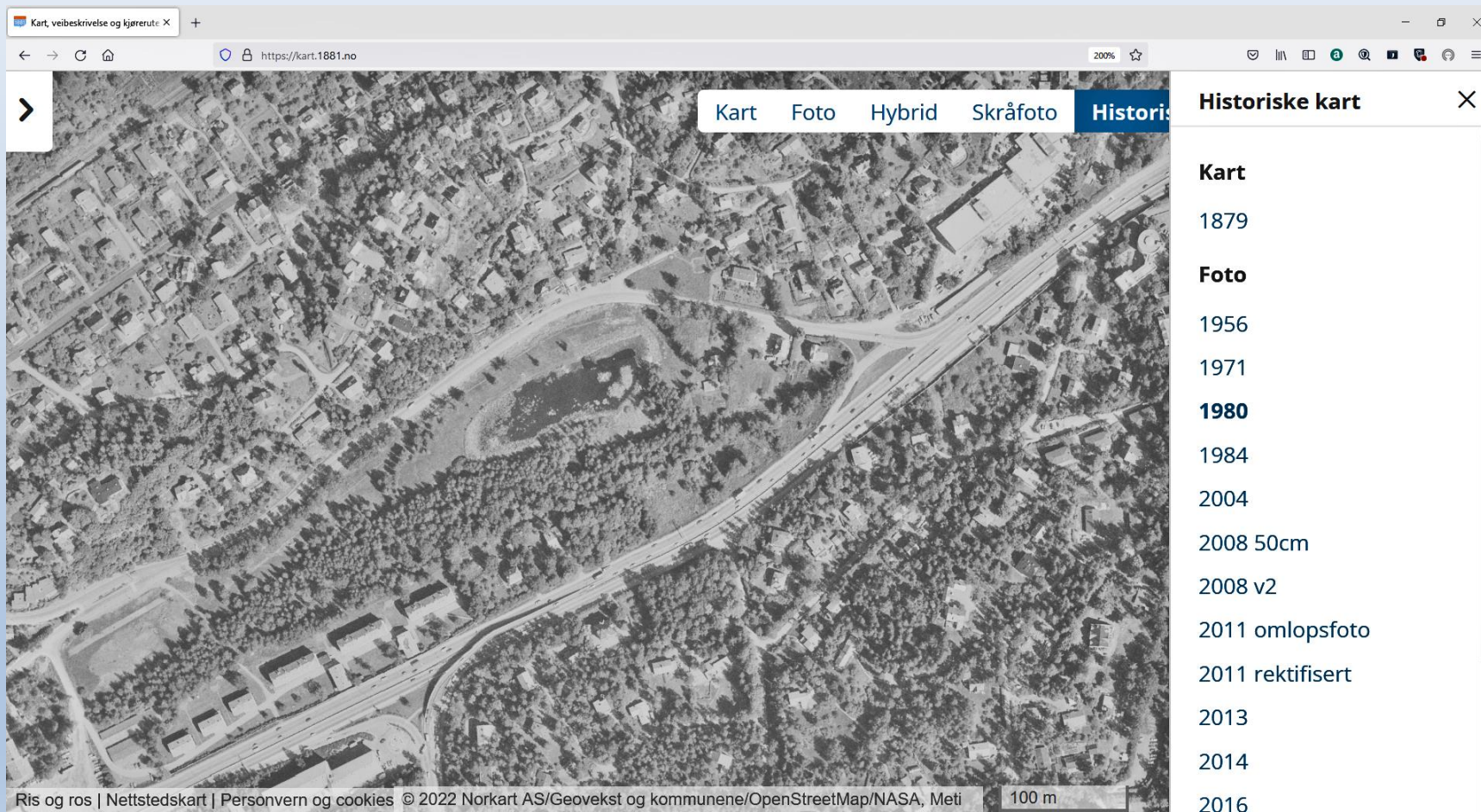
Tjernsmyrtjern anno 1956

Tjernsmyrtjern anno 1971

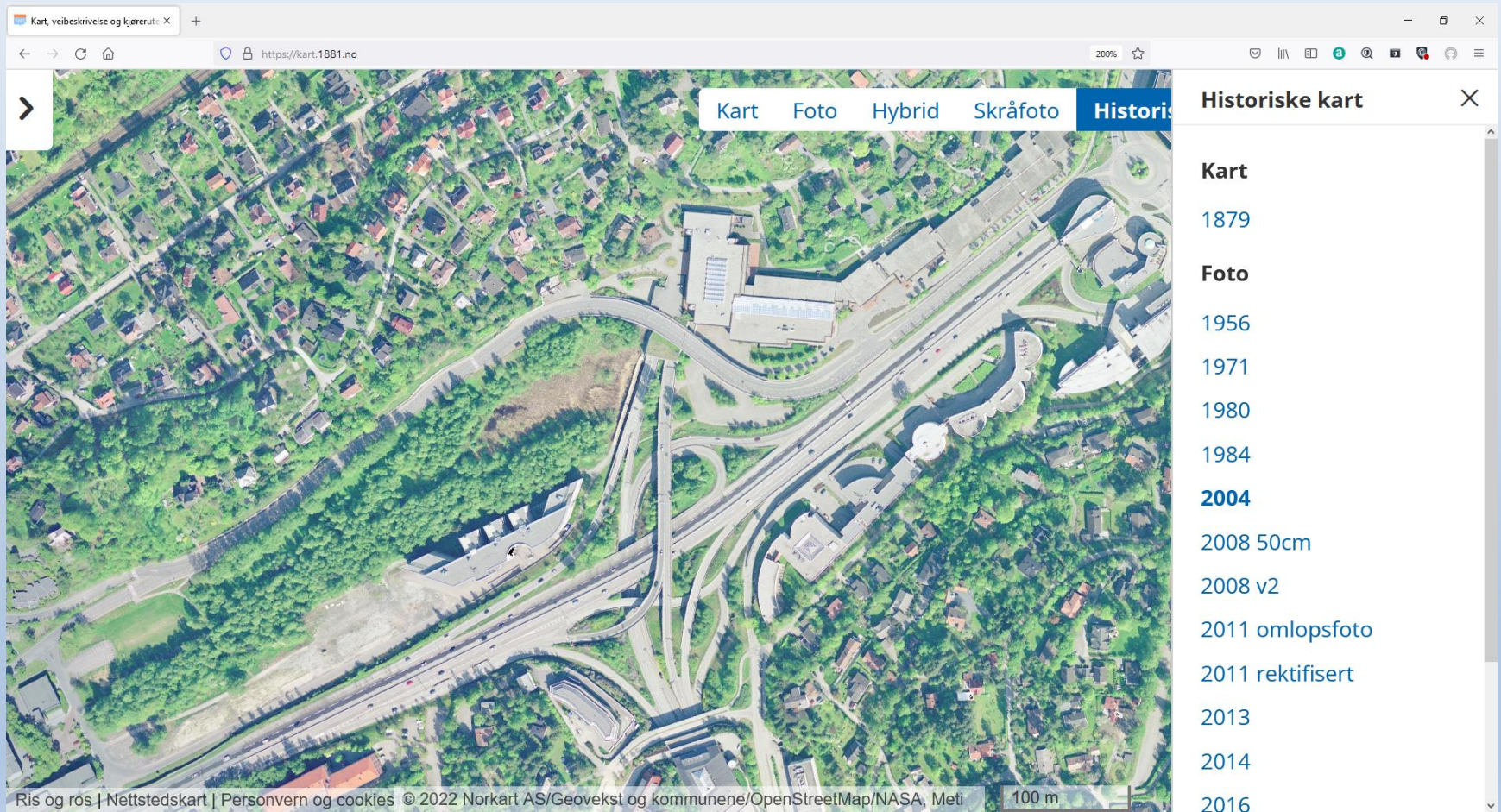
Tjernsmyrtjern anno 1980

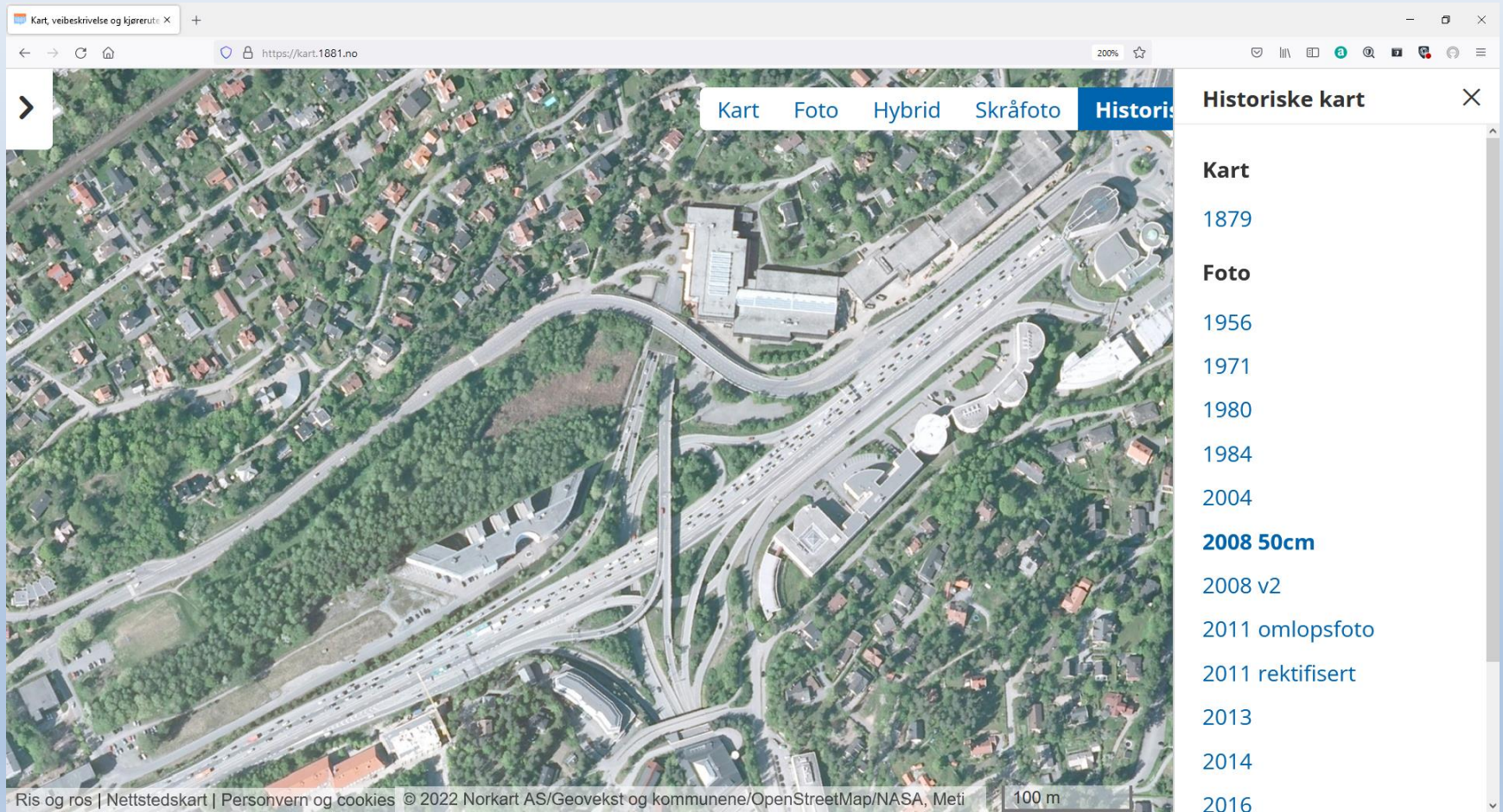
Tjernsmyrtjern anno 1984

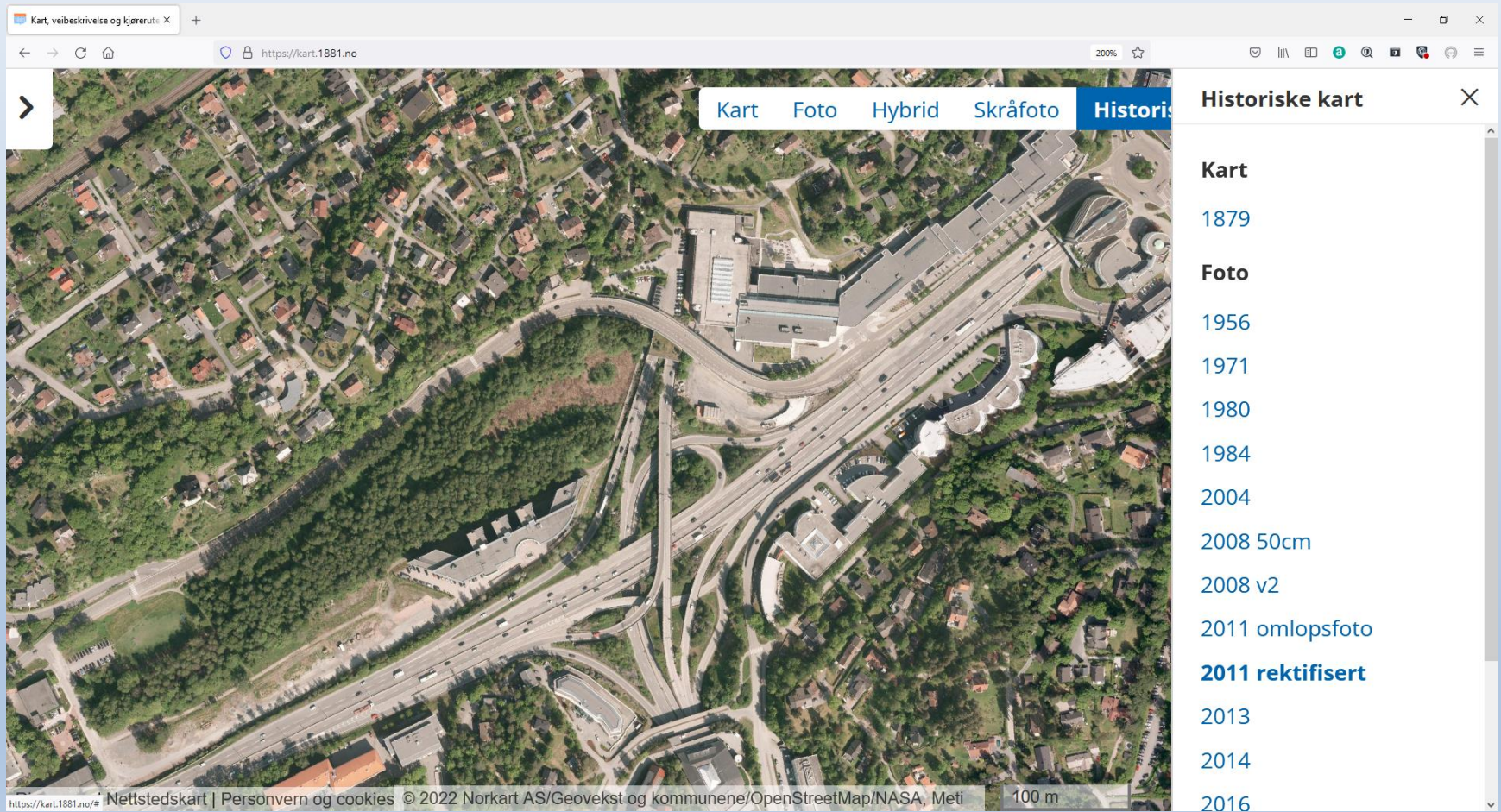
Tjernsmyrtjern anno 2004

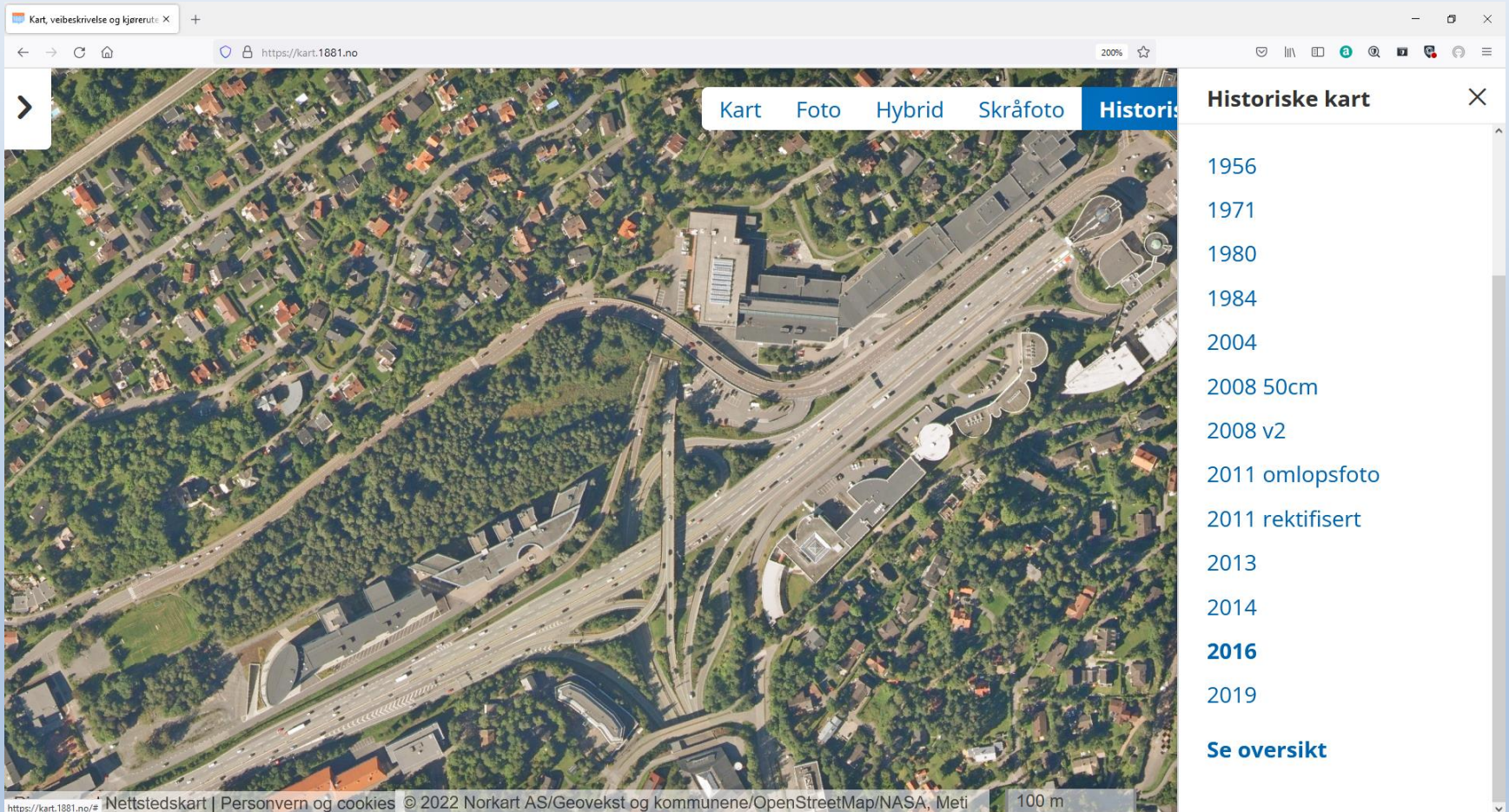
Tjernsmyrtjern anno 2008

Tjernsmyrtjern anno 2011

Tjernsmyrtjern anno 2016

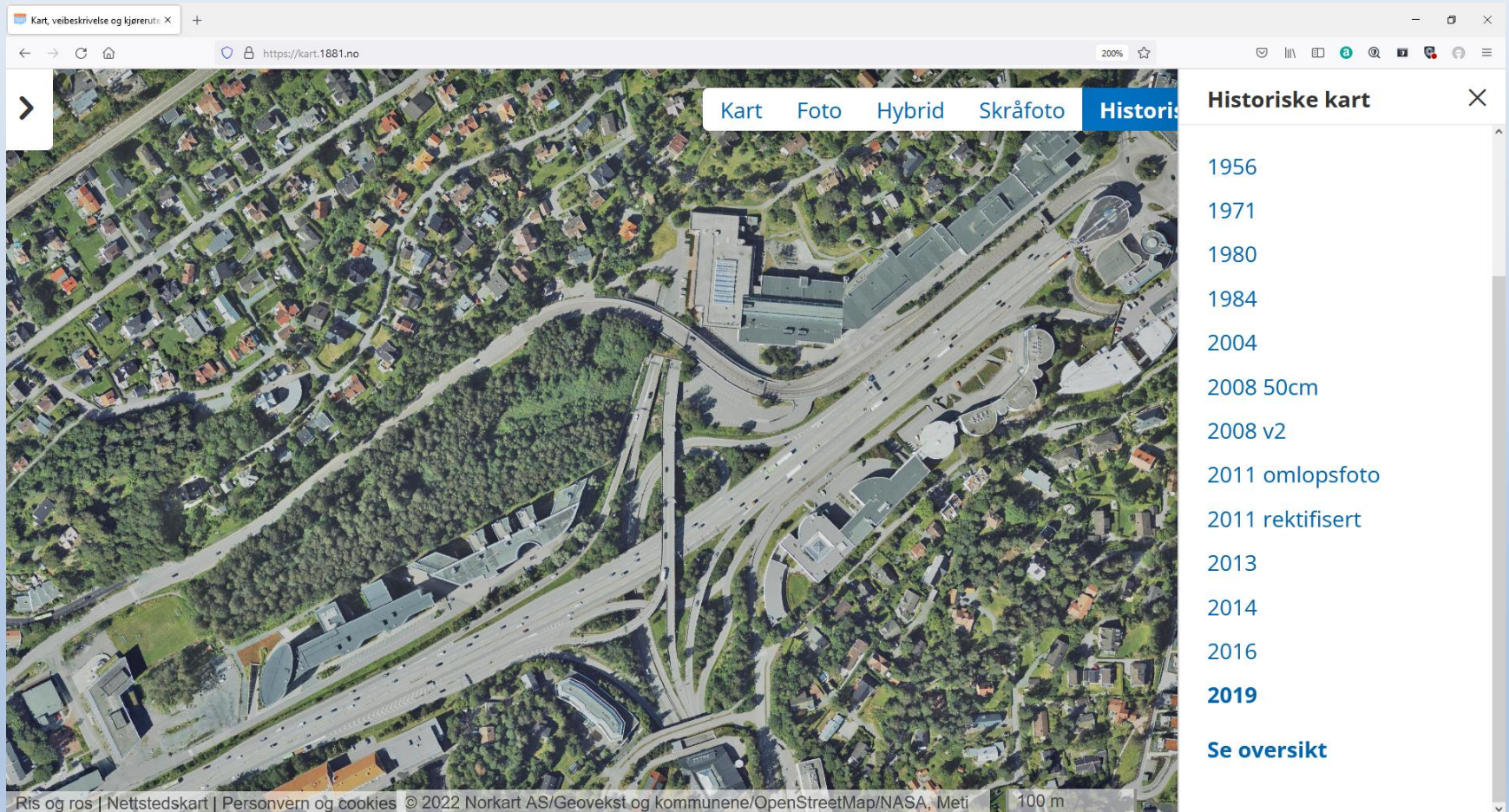
Kart Foto Hybrid Skråfoto Historiske kart

1956
1971
1980
1984
2004
2008 50cm
2008 v2
2011 omlopsfoto
2011 rektifisert
2013
2014
2016
2019

Se oversikt

Nettstedskart | Personvern og cookies © 2022 Norkart AS/Geovekst og kommunene/OpenStreetMap/NASA, Meti 100 m

Tjernsmyrtjern anno 2019

Tjernsmyrtjern reg plan 1998

Planid 1996032 Reguleringsbestemmelsene

SPESIALOMRÅDE

§ 5

Naturvern felt F: Landskapet rundt myra og tjernet skal bevares uendret for å verne et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. All vegetasjon i vann og på land er vernet. Nye plantearter må ikke innføres. Dagens vannstand skal sikres under og etter anleggsperioden, og vannspeilet utvides i vestlige deler av tjernet. Utvidelsen skal kartfestes. Naturvernområdet skal være inngjerdet langs grense, og det skal utarbeides skjøtselsplan for området.

Tjernsmyrtjern reg plan 1998

Planid 1996032

Reguleringsplanen er ikke oppfylt!

Mye av vannet er antagelig forsvunnet og Tjernsmyrtjern har grodd igjen. Vannspeilet er i dag borte/overgrodd.
Ikke kun pga manglende skjøtsel...

Kan noen ansvarliggjøres?

Tjernsmyrtjern restaurering

Gjenskape idyllen

Tjernsmyrtjern restaurering

Gjenskape idyllen - status

- Mange formaliteter/byråkrati er OK.
- Hydrologi (vann inn, vann drikkes opp av bjørk, vann siver ut (drenerer ut i grunnen) pga Granfosslinjen)?
- Kvikkleire/områdestabilitet
- Økonomi (grunnundersøkelser, mangler ca 500.000.- til graving?). Næringslivet må på sponse.

Tjernsmyrtjern restaurering

- Oppstart tidlig 2021
- Initiativtaker Morten Bergan (NiB)
- Bo Wingård (BEF leder), Irene Elgtvet (NZF)
- Narurrestaurering AS (styrende rapport)
- Søker midler:

Sponsor	Se mail	På konto	Ikke ennå på	PÅ konto Kr
Norsk Ornitologisk Forening		09.04.2021		5000
Sparebankstiftelsen	03.05.2021 fra Sparebankstiftelsen (tilsagn: 250.000.-)		250000	0
Naturvernforbundet I Bærum	04.05.2021 fra Kari Balke Øiseth <kari.oiseth@gmail.com>	05.05.2021		40000
Bess Jahres Stiftelse	16.06.2021 fra Bess Jahres Stiftelse (post@bullstank.com)	22.06.2021		50000
Konsul Haldor Viriks Legat	15.06.2021 fra Knut Erling Huus-Hansen <erlinghh@me.com>	30.06.2021		50000
Viken Fylkeskommune	08.12.2021 fra Viken FK via noreply@altinn.no		300000	
TOTALT			550000	145000

Tjernsmyrtjern restaurering

Avtale med Bærum kommune (MILO) - max 450.000.-

- Forprosjekt betalt av Naturvernforbundet i Bærum
- Svært mye frivillighet (Bo, Morten, Irene, Terje B.)
- Prosjektarbeid (noe betales av BK)
- Naturrestaurering AS (rapport, befaring)
- Sedimemtprøver og –analyser
- Byråkrati (BK, NVE, SF, NGU/NGI)

Tjernsmyrtjern restaurering

Nødvendige tillatelser før hogst - status

- ✓ BK (PLB, reg-bestemmelser (disp))
- ✓ Sedimemprøver (ALS)
- Statsforvalter (Vannressursloven, kantsoner)
- NVE (Vannressursloven, kvikkleire)
- NGI/NGU (kvikkleire/områdestabilitet)

Prosjekt stoppet sommeren 2022

- På sommeren 2022 stoppet prosjektet grunnet et krav om at våre arbeider ville kreve ekstern kontroll etter prosjekteringskontroll- og utførelseskontrollklasse «PKK3/UKK3».
- Det var arbeider nær prof. Kohts vei som utløste disse kravene (innkjøring med gravemaskin ved adkomstvei nær Prof. Kohts vei, samt deponering av organiske masser langs Prof. Kohts vei)
- Slik ekstern kontroll ville koste i størrelsesorden 500.000.- ble vi fortalt, og slike eksterne krav ville heller ikke nødvendigvis gi oss de svarene vi ønsket.
- Prosjektet i sin opprinnelige for ble lagt på is.

«Tjernsmyrtjern light»

- Vi ble på høsten 2022 informert om en «amfibie-maskin» som er skreddersydd til formålet. Den skyfler av gjengrodde/overgrodde dammer. Denne maskinen benytter Bymiljøetaten i Oslo til slike formål (ref Bård Bredeesen).

«Tjernsmyrtjern light»

Denne «amfibie-maskinen» har bl.a. følgende fordeler fremfor en gravemaskin (som opprinnelig tenkt):

- Veier kun 1500-1800 kg (avhengig av utstyr)
- Har brede belter og lager ikke stygge spor
- Organisk materiale skal kun skyfles av (ingen graving i leira)
- Organisk materiale som skyfles av legges i ankomst-sporene og «trampes ned» av maskinen (ingen deponering av organisk materiale).
- Maskinen er kun 1.5m bred og kommer seg inn fra Philip Pedersens vei («Fornebusiden»)
- Bærum kommune står for hugst, vi besørger vannspeil.
- Bærum kommune (avd. MILO) trekker seg ut av prosjektet (og kan frigi sine "garanti-midler").
- Adkomst berører ikke registrerte forekomster av rødlistet myrtelg

«Tjernsmyrtjern light»

- Vi har allerede nødvendige godkjenninger (vi må informere Statsforvalter og NVE om det reviderte prosjektet for å høre om de har noen tilleggskommentarer).
- Vi samarbeider med lokale vel som helt sikkert vil kunne «overta» prosjektet sammen med Bærum kommune etter at det organiske materialet er skyflet bort.
- Vi har tilstrekkelig med midler selv til å kunne gjennomføre prosjektet «Tjernsmyrtjern Light»
- Trenger kun et «GO» fra Bærum kommune.
- Det vil være avd PLNK vi forholder oss til heretter.

«Tjernsmyrtjern light»

